

*І все на світі треба пережити,  
бо кожен фініш - це по суті старт.  
І наперед не треба ворожити,  
і за минулим плакати не варт...  
Ліна Костенко*

Ліна Василівна Костенко народилася у сім'ї вчителів 19 березня 1930 року в м. Ржищеві на Київщині. Коли дівчинці було 6 років - родина перебралася до столиці, де Ліна закінчила школу. Ще будучи ученицею, вона почала відвідувати літературну студію при журналі «Дніпро», який редагував Андрій Малишко. Перші вірші Ліна Костенко випустила в 16 років.

Після закінчення середньої школи майбутня поетеса вступила до Київського педагогічного інституту, а після його завершення стала студенткою Московського літературного інституту імені О. М. Горького, який закінчила в 1956 році.

Одразу після завершення навчання Ліна Костенко видала свою дебютну збірку поезій «Проміння землі». Друга збірка «Вітрила» вийшла в 1958 році, за нею – збірка «Мандрівки серця» (1961). Поетесі одразу вдалося завоювати любов та повагу українців, але не всім подобалася її творча діяльність. «Зоряний інтеграл» 1962 року заборонила до друку цензура, і відтоді ім'я Ліни Костенко зникло на 15 років. Увесь цей час поетеса писала «в шухляду» та стала однією з ключових фігур покоління українських шістдесятників.

За час вимушеного мовчання поетеса не сиділа склавши руки та створила свої найкращі твори: «Берестечко», «Марусю Чурай» і поезії, що згодом ввійшли до збірок «Над берегами вічної ріки» та «Неповторність». Повернутися до читачів Костенко змогли лише 1977 року: тоді опублікували збірку її віршів «Над берегами вічної ріки», а 1979-го - історичний роман у віршах «Маруся Чурай», який чекав свого виходу 6 років. За нього поетеса отримала Державну премію імені Тараса Шевченка.

Після книги італійською «Інкустації» (1994) та «Берестечка» (1999) Ліна Костенко знову взяла паузу. На 10 років вона вже за власним бажанням зникла з публічного простору України. Вона відмовилася від звання Героя України, а до громадського життя на деякий час повернулася лише в період Помаранчевої революції.

А от літературне повернення Ліни Костенко відбулося 2010 року: письменниця видала свій перший прозовий твір «Записки українського самашедшого», що викликав

великий ажіотаж. У січні 2011 року поетеса вирушила в тур-презентацію свого першого роману, але 9 лютого перервала його через особисту образу.

У лютому 2011 року вийшла поетична збірка Ліни Костенко «Річка Геракліта», куди ввійшли раніше написані вірші та 50 нових поезій, а через рік, у 2012 році, у видавництві «А-ба-ба-га-ла-ма-га» вийшла поетична збірка «Триста поезій. Вибране». Відтоді письменниця знову замовкла, хоча й зізнавалася, що практично написала роман-продовження «Записок» від імені жінки. Поки що невідомо, коли чекати нових творів письменниці.

### Твори

1. Ф86699 У2 К72 Берестечко : іст. роман / Ліна Костенко ; [авт. статей І. Дзюба, В. Панченко ; іл. С. Якутовича]. – Вид. 2-ге. – К. : Либідь, 2017. – 232 с. - Є вид. 2010, 2007 рр.
2. 749956 У2 К72 Вибране / Ліна Костенко. - К. : Дніпро, 1989. - 558 с.
3. М86655 У2 К72 Вітрила. Лірика / Л. В. Костенко. – К. : Рад. письменник, 1958. – 96 с.
4. бр 60.5 К72 Гуманітарна аура нації або дефект головного дзеркала : лекція / Л. Костенко. – 2-е вид. – К. : Києво-Могила акад., 2005. – 32 с. - Є вид. 1999 р.
5. 958189 У2 К72 Записки українського самашедшого / Ліна Костенко. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, [2011]. – 416 с.
6. М86656 У2 К72 Лучи землі : стихи / Л. В. Костенко ; пер. с укр. И. Бурсова. – М. : Мол. гвардия, 1960. – 93 с.
7. 964403 У2 К72 Мадонна Перехресть / Ліна Костенко. – К. : Либідь, 2012. – 112 с.
8. М148835 У2 К72 Мандрівки серця : поезії / Л. В. Костенко. – К. : Рад. письменник, 1961. - 111 с.
9. 994226 У2 К72 Маруся Чурай : іст. роман у віршах / Ліна Костенко. – [К.] : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, [2019]. – 224 с. - Є вид. 1990, 1982, 1979 рр.
10. М25576 У2 К72 Над берегами вічної ріки : поезії / Ліна Василівна Костенко. - К. : Рад. письменник, 1977. - 163 с.
11. М44157 У2 К72 Неповторність : вірші. Поеми / Л. В. Костенко. - К. : Молодь, 1960. - 222 с.

12. Кф411 У2 К72 Поезії / Ліна Костенко ; упоряд. О. Зінкевич. – [Балтимор ; Париж ; Торонто] : Смолоскип, 1969. – 358 с.
13. 940475 У2 П67 Поезія / Ліна Костенко ; Олександр Олесь ; Василь Симоненко ; Василь Стус. – К. : Наук. думка, 2008. – 272 с. - Є вид. 2001 р.
14. 867367 83.3(4=Укр)6 К72 Поезія. Маруся Чурай : посібник для 11 класу / Л. В. Костенко. – Х. : Ранок, 1999. – 60 с.
15. М86657 У2 К72 Проміння землі : вірші / Л. В. Костенко. - К. : Молодь, 1957. - 50 с.
16. 987690 У2 К72 Річка Геракліта / Ліна Костенко. – вид. 2-ге. – К. : Либідь, 2016. – 288 с. - Є вид. 2011 р.
17. М123401 У72 К72 Сад нетанучих скульптур : вірші. Поема-балада. Драм. поеми / Ліна Костенко. - К. : Рад. письменник, 1987. - 202 с.
18. М157255 У2 К72 Триста поезій : вибране / Ліна Костенко. – [К.] : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, [2018]. – 416 с. - Є вид. 2016 р.

### Література про життя та творчу діяльність

19. М136623 83.3(4=Укр)6 Б89 Брюховецький В. С. Ліна Костенко : нарис творчості. – К. : Дніпро, 1990. – 262 с.
20. Бохан О. Поет для епохи : до 90-річчя від дня народження Л. Костенко (1930) // Дати і події. – 2020. – № 1. – С. 32-34.
21. 962899 83.3(4=Укр)6 В73 Вона як хліб : на пошану творчості Ліни Костенко. Публікації 2005-2011 рр. / авт.-упоряд. : Любов Василівна Голота, Євген Букет. – К. : Укр. пріоритет, 2011. – 159 с.
22. Гузь О. Погляд на твори Ліни Костенко у ракурсі світової літератури // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2010. – № 12. – С. 13-16.

23. Ф84721 83.3(4=Укр)6 Д43 Дзюба І. М. «Гармонія крізь тугу дисонансів...» / Іван Дзюба, Ліна Костенко, Оксана Пахльовська. – К. : Либідь, 2016. – 584 с.
24. Ф82193 83.3(4=Укр)6 Д43 Дзюба І. М. Є поети для епох. – К. : Либідь, 2011. – 208 с.
25. 933626 83.3(4=Укр)-8 Д43 Дзюба І. М. Ліна Костенко // З криниці літ : у 3 т. / І. М. Дзюба.. – К. : Києво-Могила акад., 2007. – Т. 3. – С. 534-546.
26. 944325 83.3(4=Укр)1 И19 Іванишин П. В. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, С. Маланюка, Л. Костенко : монографія. – К. : Академвидав, 2008. – 392 с.
27. 946635 83.3(4=Укр)6 И48 Ільницький М. М. З чого постає неповторність (Ліна Костенко) // На перехрестях віку : у 3 кн. / Микола Ільницький. – К. : Києво-Могила акад., 2008. – Кн. 1. – С. 412-427.
28. 943592 83.3(4=Укр)6 К30 Качуровський І. В. Поезія Ліни Костенко // Промінені силуети / Ігор Качуровський. – К. : Києво-Могила акад., 2008. – С. 645-676.
29. 868570 83.3(4=Укр)6 К50 Ключек Г. Д. Історичний роман Ліни Костенко «Маруся Чурай» : навч. посібник. – Кіровоград : Степова Елада, 1998. – 52 с.
30. Ключек, Г. Нескорена. Штрихи до життєвої і творчої біографії Ліни Костенко // Дивослово. – 2017. – № 9. – С. 59-64 ; № 10. – С. 58-64.
31. 911899 83.3(4=Укр)6 К56 Ковалевський О. В. Ліна Костенко : нарис творчо-світоглядної біографії. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Прапор, 2004. – 192 с.
32. 817887 63.3(4Укр) К59 Козуля О. Символ нескореної України // Жінки в історії України / О. Козуля. – К. : Укр. центр духов. культури, 1993. – С. 186-191.
33. Корчук І. Ліна Костенко; жива легенда та жінка-таємниця // Життя і жінка. – 2017. – № 3. – С. 6-8.
34. 987064 016:82(477).09 К72 Ліна Костенко : біобібліогр. покажчик / М-во культури України, Нац. парламент. б-ка України ; [упоряд. Г. В. Волянська, Л. А. Кухар]. – К. : [Нац. парламент. б-ка України], 2015. – 288 с.
35. 884755 016:82(477).09 К72 Ліна Костенко: «Я вибрала Долю собі сама» : біобібліогр. посібник / М-во культури і мистецтв України, Нац. парламент. б-ка України, Ін-т літ. ім. Т. Шевченка НАН України ; [авт. нарису Л. Б. Тарнашинська ; бібліогр.-уклад. Т. М. Заморіна ; відп. ред. В. О. Кононенко]. – К. : [б. в.], 2002. – 60 с.
36. 867347 83.3(4=Укр)6 К72 Ліна Костенко : навч. посібник-хрестоматія / ідея, упоряд., інтерпретація творів Г. Ключека. – Кіровоград : Степова Елада, 1999. – 320 с.
37. 980182 83.3(4=Укр)6 И90 Кузьменко В. І. Ліна Костенко // Історія української літератури, ХХ - поч. ХХІ ст. : у 3 т. : навч. посіб. / за ред. В. І. Кузьменка : [кол. авт.: В. І. Кузьменко та ін.]. – К. : Академвидав. – 2014. – Т. 2. – С. 52-64.
38. 980198 83 М27 Марко В. Глибини лірики Ліни Костенко // Аналіз художнього твору : навч. посіб. / Василь Марко. – К. : Академвидав. – 2015. – С. 104-109.
39. 893499 74.261.84 О-31 Овдійчук Л. Вивчення творчості Ліни Костенко в школі. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. – 78 с.
40. 954485 63.3(4Укр) П57 Попельницька О. О. Костенко Ліна Васильвна (1930) // Сто великих діячів культури України / О. О. Попельницька, М. В. Оксеніч. – К. : АРІЙ, 2010. – С. 391-395.
41. 933863 83.3(4=Укр)6 П67 Поезія Ліни Костенко в часах перехідних і вічних / ред.-упоряд. Т. В. Шаповаленко. – К. : Києво-Могила акад., 2005. – 108 с.
42. Саєнко В. Крізь роки і печалі. До літературного портрету Л. Костенко // Київ. – 2005. – № 3. – С. 140-157.
43. Савка М. Життя на барикадах поезії // Дивослово. – 2005. – № 3. – С. 60-63.
44. Слоньовська О. Національна ідея у творчості Ліни Костенко // Дзвін. – 2010. – № 3-4. – С. 124-142.
45. Ф78485 63.3(4Укр) У45 Тарнашинська Л. Високе небо Ліни Костенко // Українки в історії / за заг. ред. В. Борисенко. – К. : Либідь. – 2006. – С. 287-294.



**З Україною в серці**

## Поетеса епохи Ліна Костенко



**РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ СПИСОК**



ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА  
УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА  
БІБЛІОТЕКА

Відділ наукової інформації  
та бібліографії  
Запоріжжя, пр. Соборний, 142  
061 787 53 57  
bibliograf.zounb@ukr.net  
bibliograf@zounb.zp.ua  
facebook.com/bibliograf.zounb

**ЗАПОРІЗЖЯ  
2020**